

**Uchwała z dnia 17 kwietnia 1996 r.
I PZP 8/96**

Przewodniczący SSN: Teresa Romer, Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Walerian Sanetra,

Sąd Najwyższy, przy udziale prokuratora Stefana Trautsołta, w sprawie z powództwa Ryszarda D. przeciwko Muzeum Ziemi P. w P. o nagrodę jubileuszową, po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym dnia 17 kwietnia 1996 r. zagadnienia prawnego przekazanego przez Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni postanowieniem z dnia 30 stycznia 1996 r. [...] do rozstrzygnięcia w trybie art. 391 k.p.c.

Czy w sytuacji, gdy pracownik pracuje w dwóch zakładach pracy, z których jeden stanowi zatrudnienie podstawowe, a uprawnienie emerytalne nabywa z tytułu zatrudnienia dodatkowego, rozwiązanie podstawowego stosunku pracy można zakwalifikować jako rozwiązanie stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę w rozumieniu § 9 Zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M. P. nr 44, poz. 358) ?

podjął następującą uchwałę:

Przepis § 9 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358) ma zastosowanie także wtedy, gdy powodem rozwiązania stosunku pracy jest przejście na emeryturę, do której prawo powstało z tytułu innego zatrudnienia.

U z a s a d n i e

Przedstawione w sentencji uchwały wątpliwości prawne Sądu Wojewódzkiego powstały w następujących okolicznościach.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Gdyni oddalił powództwo Ryszarda D. skierowane przeciwko Muzeum Ziemi P. w P. o zapłatę nagrody jubileuszowej za 30 lat pracy. Sąd ten ustalił, że powód przepracował ponad 29 lat i mógłby nabyć prawo do tej nagrody, gdyby miał do niego zastosowanie przepis § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M. P. Nr 44, poz. 398). Według tego przepisu w razie rozwiązania stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową albo na rentę inwalidzką I lub II grupy z innych przyczyn niż wypadek przy pracy lub choroba zawodowa - pracownikowi, któremu do nabycia prawa

do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu rozwiązania stosunku pracy. Powód był bowiem zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy także w Szkole Podstawowej i z tego tytułu nabył uprawnienia emerytalne na podstawie Karty Nauczyciela. Stosunek pracy ze Szkołą został rozwiązany z dniem 31 lipca 1995 r., natomiast upływ okresu wypowiedzenia złożonego przez powoda pozwanemu Muzeum nastąpił dnia 31 sierpnia 1995 r. Zdaniem Sądu I instancji nie została spełniona przesłanka dotycząca przyczyny rozwiązania stosunku pracy. Powód nie nabył bowiem uprawnień emerytalnych z tytułu pracy w pozwanym Muzeum, nie mógł zatem rozwiązać z nim stosunku pracy z "powodu przejścia na emeryturę".

Wątpliwości Sądu II instancji wynikają stąd, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że w razie jednoczesnego trwania dwóch stosunków pracy pracownik nabywa uprawnienia urlopowe dwutorowo, odrębnie dla każdego zatrudnienia. W niniejszej sprawie powód nabył prawo do emerytury z tytułu pracy w dodatkowym miejscu pracy (Szkole) na mocy szczególnych przepisów normujących prawo nauczycieli w tym zakresie w sposób uprzywilejowany, a nie na zasadach ogólnych z tytułu pracy w pozwanym Muzeum. Zdaniem Sądu II instancji sformułowanie "z powodu przejścia na emeryturę" jest pojęciowo węższe od określenia "w związku z przejściem na emeryturę", co wskazuje na wymóg bezpośredniej zależności między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę. Z drugiej strony należy jednak mieć na uwadze, że przepisy § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. nie zawiera unormowań dotyczących dwutorowego nabywania uprawnień z dwóch stosunków pracy co może przemawiać za uznaniem, że wobec niewątpliwego związku przyczynowego między nabyciem prawa do emerytury a rozwiązaniem stosunku pracy z pozwanym Muzeum powód nabył prawo do spornej odprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozumienie słów lub zwrotów użytych w przepisach prawnych nie powinno odbiegać - w procesie wykładni prawa - od ich potocznego znaczenia, chyba, że co innego wynika z kontekstu normatywnego. Skoro zatem przepis § 9 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. jako jedną z przesłanek wcześniejszego nabycia prawa do nagrody jubileuszowej przewiduje "rozwiązanie stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę", to jest ona spełniona, gdy nastąpi rozwiązanie stosunku pracy a przyczyną tego rozwiązania jest przejście na emeryturę. Przepis ten nie wprowadza dodatkowych uwarunkowań w tym zakresie, na przykład w postaci jego stosowania tylko do tego zakładu pracy, w którym praca wykonywana bezpośrednio przed przejściem na emeryturę była podstawą nabycia uprawnień emerytalnych. Nie ma w nim także wymogu, aby w przypadku pozostawania przez pracownika w dwóch stosunkach pracy, rozwiązanie jednego z nich nastąpiło dokładnie w tym samym terminie, co przejście na emeryturę i rozwiązanie drugiego stosunku pracy. Nie jest także istotny wymiar czasu pracy oraz okoliczność, która strona stosunku pracy dokonuje jego rozwiązania.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

